

HOTARARE nr. 261 din 22 februarie 2001 (*actualizata*)

privind criteriile si metodologia de incadrare a locurilor de munca in conditii deosebite

(actualizata pana la data de 21 ianuarie 2002*)

EMITENT: **GUVERNUL**

*) Textul initial a fost publicat in MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 6 martie 2001. Aceasta este forma actualizata de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt pana la data de 21 ianuarie 2002 cu modificarile si completarile aduse de: [HOTARAREA nr. 676 din 19 iulie 2001](#); [HOTARAREA nr. 1.337 din 27 decembrie 2001](#).

In temeiul prevederilor art. 107 din Constitutia Romaniei si ale [art. 19 alin. \(2\) din Legea nr. 19/2000](#) privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale,

Guvernul Romaniei adopta prezenta hotarare.

ART. 1

(1) In sensul prezentei hotarari, termenii urmatoari sunt definiti astfel:

a) loc de munca: zona, spatiu strict delimitat, inzestrata cu mijloace de munca, utilaje, unelte, mijloace de transport, mobilier, si obiecte ale muncii, materii prime, materiale, semifabricate, organizata in vederea realizarii unei operatiuni, lucrari sau pentru indeplinirea unei functii de catre un executant individual sau colectiv cu pregatirea si indemanarea necesare, in conditii tehnice, organizatorice si de protectie a muncii precizate;

b) factor de risc de imbolnavire profesionala: insusire, stare, proces, fenomen, comportament, proprii elementelor implicate in procesul muncii, care pot provoca imbolnaviri profesionale.

(2) Factorii de risc de imbolnavire profesionala cuprind factorii proprii mediului de munca: factorii fizici, chimici, biologici, denumiti in continuare noxe profesionale.

ART. 2

(1) Criteriile pentru incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite sunt urmatoarele:

a) prezenta in mediul de munca a noxelor profesionale fizice constand in zgomot, vibratii, unde electromagnetice, presiune, radiatii ionizante, radiatii calorice, radiatii laser de putere neprotejate, precum si a noxelor profesionale chimice sau biologice, prevazute in Normele generale de protectie a muncii, care nu respecta limitele admise prevazute in aceste norme;

b) raspunsul specific al organismului la agresiunea noxei profesionale, evidentiat prin indicatori de expunere si/sau de efect biologic, stabiliti prin ordin al ministrului sanatatii si familiei;

c) morbiditatea, exprimata prin boli profesionale inregistrate la locul de munca in ultimii 15 ani.

(2) Incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite se face cu respectarea dispozitiilor art. 7 si/sau art. 8, dupa caz, si cu

indeplinirea cumulativa a criteriilor prevazute la alin. (1) lit. a) si b) sau la alin. (1) lit. a) si c).

(3) Pentru locurile de munca in care sunt prezente substante foarte periculoase notate cu Fp in anexele nr. 17 si 18 la Normele generale de protectie a muncii sau noxe profesionale biologice, care nu au prevazuta limita admisibila, simpla prezenta reprezinta noxa profesionala.

Lit. a) a alin. (1) al art. 2 a fost modificata prin pct. 1 al [art. unic din HOTARAREA nr. 1.337 din 27 decembrie 2001](#) publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 36 din 21 ianuarie 2002.

ART. 3

(1) Incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite se face in cadrul urmatoarei metodologii, alcatuita dintr-o succesiune recomandata de operatiuni specifice si care constau in:

a) nominalizarea in vederea incadrarii locurilor de munca in conditii deosebite si stabilirea criteriilor aplicabile pentru aceasta incadrare, care se face de angajator impreuna cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor, in cadrul Comitetului de securitate si sanatate in munca, acolo unde acesta este infiintat;

b) expertizarea locurilor de munca din punct de vedere al protectiei muncii;

c) efectuarea determinarilor de noxe profesionale, in conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1); buletinele de determinari trebuie sa cuprinda cel putin urmatoarele date: unitatea, sectia, atelierul, locul de munca, noxa profesionala, valoarea masurata, valoarea limita admisa, metodele de masurare;

d) solicitarea de catre angajator de la institutiile abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei a listei cuprinzand bolile profesionale inregistrate sau a listei cuprinzand efectuarea controlului medical pentru personalul care lucreaza in locuri de munca in conditii deosebite, pentru determinarea raspunsului specific al organismului;

e) efectuarea evaluarii locurilor de munca nominalizate la lit. a), care se face de angajator impreuna cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor, in cadrul Comitetului de securitate si sanatate in munca acolo unde acesta este infiintat, conform anexei nr. 2 sau 3;

f) stabilirea masurilor tehnice, sanitare si organizatorice de protectie a muncii corespunzator conditiilor de munca si factorilor de mediu specifici locului de munca;

g) obtinerea avizului inspectoratului teritorial de munca in conformitate cu prevederile art. 4;

i) stabilirea locurilor de munca in conditii deosebite in conformitate cu [art. 19 alin. \(4\) din Legea nr. 19/2000](#) privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale.

(2) Pentru incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite este obligatoriu ca noxa profesionala determinata sa se regaseasca ca efect asupra starii de sanatate si/sau ca noxa profesionala ce a avut efect

asupra starii de sanatate sa se regaseasca in determinarile efectuate la locurile de munca.

(3) Instructiunile abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei, prevazute in anexa nr. 1, au obligatia sa transmita lista cuprinzand bolile profesionale inregistrate in ultimii 15 ani, in termen de 15 zile de la data solicitarii, care trebuie sa cuprinda cel putin urmatoarele date: perioada de inregistrare, locul de munca, denumirea imbolnavirii, factorul nociv responsabil.

(4) Instructiunile abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei, care au efectuat controlul medical, au obligatia sa transmita sinteza analizelor medicale in termen de 15 zile de la finalizarea controlului medical, care trebuie sa cuprinda cel putin urmatoarele date: locul de munca, numarul de persoane investigate, indicatorul biologic alterat, factorul nociv responsabil.

(5) Determinarile de noxe profesionale si expertiza tehnica din punct de vedere al protectiei muncii vor fi efectuate in prezenta reprezentantilor sindicatului sau, dupa caz, ai salariatilor.

Alin. (5) al art. 3 a fost introdus prin pct. 2 al [art. unic din HOTARAREA nr. 1.337 din 27 decembrie 2001](#) publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 36 din 21 ianuarie 2002.

ART. 4

(1) Avizul inspectoratului teritorial de munca pentru incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite va cuprinde si se va acorda in baza urmatoarelor documente:

a) determinarile de noxe, efectuate de laboratoare abilitate prevazute in anexa nr. 1, care se fac numai in prezenta inspectorilor de munca, certificand ca la data efectuarii acestora s-au aplicat masurile tehnico-organizatorice pentru normalizarea conditiilor de munca, ca toate instalatiile de protectie a muncii functioneaza normal, conform proiectului, si ca procesele tehnologice se desfasoara in conditii normale;

b) constatările efectuate de inspectoratele teritoriale de munca, ce vor fi consemnate intr-un proces-verbal si vor face referire directa la respectarea prevederilor Normelor generale de protectie a muncii, Normelor specifice de securitate a muncii si ale celorlalte acte normative din domeniu;

c) copii de pe lista cuprinzand bolile profesionale sau sinteza analizelor medicale si fisa de evaluare prevazuta in anexa nr. 2 sau 3.

(2) Avizul acordat are o valabilitate de cel mult 3 ani, cu posibilitate de prelungire.

ART. 5

(1) Angajatorul este obligat sa depuna la casele teritoriale de pensii, la definitivarea contractului colectiv de munca, avizul inspectoratului teritorial de munca prin care se dovedeste incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite si lista cuprinzand categoriile profesionale care lucreaza in aceste locuri de munca.

(2) Modificarile intervenite referitoare la locurile de munca in conditii deosebite, lista cuprinzand activitatile si categoriile

profesionale vor fi comunicate caselor teritoriale de pensii de catre angajator.

(3) Angajatorul este obligat sa depuna lunar la casele teritoriale de pensii lista cuprinzand persoanele care in luna anterioara si-au desfasurat activitatea in locuri de munca in conditii deosebite.

(4) Modelul listelor, termenele si modalitatile de depunere sau comunicare a acestor documente se vor stabili prin hotarare a Consiliului de administratie al Casei Nationale de Pensii si Alte Drepturi de Asigurari Sociale.

ART. 6

(1) Inspectoratul Muncii si Casa Nationala de Pensii si Alte Drepturi de Asigurari Sociale vor transmite Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale lista cuprinzand locurile de munca in conditii deosebite si categoriile profesionale care lucreaza in aceste locuri de munca.

(2) Modelul listelor, termenele si modalitatile de depunere sau de comunicare a acestor documente se vor stabili de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale.

ART. 7

Incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite se va face numai in situatia in care angajatorii au luat masurile tehnico-organizatorice potrivit [Legii protectiei muncii nr. 90/1996](#), republicata, Normelor generale de protectie a muncii, Normelor specifice de securitate a muncii si altor reglementari tehnice aplicabile.

ART. 8

(1) Angajatorii care si-au nominalizat locuri de munca in conditii deosebite si care nu se incadreaza in prevederile art. 7 sunt obligati ca pe o perioada de 6 ani de la data publicarii prezentei hotarari in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sa ia toate masurile tehnico-organizatorice pentru a normaliza conditiile de munca in conformitate cu [Legea nr. 90/1996](#), republicata, cu Normele generale de protectie a muncii, Normele specifice de securitate a muncii sau cu alte reglementari aplicabile in domeniu.

(2) In perioada prevazuta la alin. (1) locurile de munca se considera incadrate in locuri de munca in conditii deosebite pe toata durata luarii masurilor tehnico-organizatorice pentru normalizarea conditiilor de munca.

(3) Angajatorii vor raporta semestrial inspectoratelor teritoriale de munca in a caror raza isi desfasoara activitatea respectiva realizarea masurilor tehnico-organizatorice pentru normalizarea conditiilor de munca, in vederea prevenirii accidentelor de munca si a imbolnavirilor profesionale.

(4) La termenele scadente ale masurilor stabilite sau dupa perioada prevazuta la alin. (1) dispozitiile alin. (2) isi inceteaza aplicabilitatea.

ART. 9

Angajatorii care au nominalizate locuri de munca in conditii deosebite sunt obligati, pe propria cheltuiala, sa ii supuna controlului medical periodic, in conformitate cu reglementarile Ministerului Sanatatii si Familiei, pe toti salariatii care isi desfasoara activitatea in aceste conditii, prin institutii abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei.

ART. 10

Incadrarea tuturor categoriilor de salariatii in locurile de munca in conditii deosebite se face numai in cazul in care activitatea lor se desfasoara efectiv in aceste locuri de munca potrivit programului normal de lucru.

ART. 11

(1) Nominalizarea salariatilor care isi desfasoara activitatea in locurile de munca in conditii deosebite, potrivit art. 10, se face de angajator impreuna cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor, in cadrul Comitetului de securitate si sanatate in munca acolo unde acesta este infiintat.

(2) Stagiul de cotizare in conditii deosebite de munca se stabileste in conditiile legii.

ART. 12

Perioadele in care un salariat lucreaza permanent in locuri de munca in conditii deosebite se stabilesc prin decizie a angajatorului care reglementeaza atributiile de serviciu ce revin fiecarui salariat conform sarcinii specifice, in raport cu functia indeplinita.

ART. 13

Perioada in care un salariat care lucreaza in locuri de munca in conditii deosebite a fost in concediu de odihna sau in incapacitate de munca se considera timp in care activitatea s-a desfasurat in conditiile locului de munca in care a lucrat la data ivirii acestei situatii.

ART. 14

(1) Dovedirea perioadelor de activitate desfasurata in locuri de munca in conditii deosebite in vederea pensionarii se face pe baza inregistrarii acestora in carnetul de munca, conform metodologiei stabilite de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, pe baza unei adeverinte emise de angajatorul la care a lucrat salariatul respectiv sau pe baza listelor cuprinzand persoanele care au desfasurat activitatea in locuri de munca in conditii deosebite.

(2) In cazul distrugerii arhivelor, dovedita cu acte, se poate reconstitui potrivit legii, prin hotarare judecatoreasca, perioada lucrata in conditii deosebite.

ART. 15

Locurile de munca, activitatile si categoriile profesionale incadrate in grupele I si a II-a de munca pana la intrarea in vigoare a prezentei hotarari sunt considerate activitati desfasurate in conditii deosebite, cu exceptia celor care, conform prevederilor [Legii nr. 19/2000](#), sunt prevazute ca fiind activitati desfasurate in locuri de munca in conditii speciale.

ART. 16

Angajatorii care au locuri de munca, activitati si categorii profesionale incadrate in grupa I si a II-a de munca vor face reevaluarea acestora, in vederea incadrarii locurilor de munca in conditii deosebite, respectand dispozitiile prezentei hotarari, pana la data de 30 iunie 2002.

Art. 16 a fost modificat prin pct. 1 al [art. unic din HOTARAREA nr. 676 din 19 iulie 2001](#) publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 424 din 30 iulie 2001.

Art. 16 a fost modificat prin pct. 3 al [art. unic din HOTARAREA nr. 1.337 din 27 decembrie 2001](#) publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 36 din 21 ianuarie 2002.

ART. 17

Expertizarea tehnica a locurilor de munca in conditii deosebite se efectueaza de angajator, inspectoratele teritoriale de munca, Institutul National de CercetareDezvoltare pentru Protectia Muncii sau de alte organisme recunoscute de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale.

ART. 18

Angajatorii care nu au primit aviz pentru incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite pot formula plangere in termen de 15 zile de la data comunicarii, la Inspectia Muncii, care o va solutiona in termen de 30 de zile.

ART. 19

Costurile activitatilor de expertizare, de determinari de noxe, de control medical, precum si cele legate de obtinerea avizului inspectoratului teritorial de munca se suporta de catre angajator.

ART. 20

Prezenta hotarare intra in vigoare la data de 1 aprilie 2001.

ART. 21

Anexele nr. 1, 2 si 3 fac parte integranta din prezenta hotarare.

ART. 22

Pe data intrarii in vigoare a prezentei hotarari se abroga:

- a) [Hotararea Guvernului nr. 407/1990](#) privind reglementarea unor drepturi ce se acorda salariatilor din unitatile de cercetare, explorare, exploatare si prelucrare a materiilor prime nucleare, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 156 din 9 iulie 1992, cu modificarile si completarile ulterioare;
- b) [Hotararea Guvernului nr. 478/1990](#) privind locurile de munca, activitatile si categoriile profesionale din Intreprinderea "Acumulatorul" Bucuresti si Intreprinderea de Produse Electrotehnice (Fabrica de acumulatori) Bistrita ce se incadreaza in grupele I si a II-a de munca in vederea pensionarii, precum si conditiile de pensionare, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 75 din 24 aprilie 1992;
- c) [Hotararea Guvernului nr. 559/1990](#) privind acordarea unor drepturi personalului din industria chimica si petrochimica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 87 din 8 mai 1992, cu modificarile si completarile ulterioare;
- d) [Hotararea Guvernului nr. 481/1990](#) privind incadrarea personalului in grupele I si a II-a de munca de la locurile de munca si activitatile cu conditii deosebite aparute dupa anul 1969 in unitatile Ministerului Industriei Metalurgice, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 75 din 24 aprilie 1992, cu modificarile si completarile ulterioare;
- e) [Hotararea Guvernului nr. 647/1990](#) privind acordarea unor drepturi personalului din unitatile subordonate Ministerului Industriei Usoare, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 86 din 7 mai 1992;

f) [Hotararea Guvernului nr. 671/1990](#) privind incadrarea in grupa I de munca in vederea pensionarii a personalului existent la I.R.E.M.O.A.S. Bucuresti, in cadrul Atelierului de acoperiri metalice pe cale galvanica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 86 din 7 mai 1992;

g) [Hotararea Guvernului nr. 1.223/1990](#) privind incadrarea in grupa a II-a de munca, in vederea pensionarii, a unor locuri de munca sau activitati din constructii-montaj, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 109 din 27 mai 1992;

h) [Hotararea Guvernului nr. 406/1991](#) privind locurile de munca, activitatile si categoriile de personal din Combinatul de Metalurgie Neferoasa Copsa Mica, Intreprinderea de Metalurgie Neferoasa Firiza si Intreprinderea Metalurgica "Neferal" Bucuresti ce se incadreaza in grupele I si II de munca in vederea pensionarii, precum si conditiile de pensionare, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 132 din 16 iunie 1992;

i) [Hotararea Guvernului nr. 620/1992](#) privind incadrarea in grupa I si a II-a de munca, in vederea pensionarii, a unor lucratori din activitatea de exploatare si transport forestier, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 265 din 27 octombrie 1992;

j) [Hotararea Guvernului nr. 456 din 28 aprilie 1990](#) privind acordarea unor drepturi personalului din industria chimica si petrochimica;

k) [Hotararea Guvernului nr. 512/P.R. din 10 februarie 1990](#) privind stabilirea unor drepturi pentru personalul din cadrul Combinatului Metalurgic de Metale Neferoase Copsa Mica;

l) Ordinul comun al ministrului muncii si protectiei sociale si al ministrului sanatatii nr. 253/1M/7.503 din 7 august 1995 privind precizarea locurilor de munca, activitatilor si categoriilor profesionale cu conditii deosebite din Serviciul de Telecomunicatii Speciale care se incadreaza in grupele I si II de munca in vederea pensionarii;

m) Ordinul comun al ministrului muncii si protectiei sociale si al ministrului sanatatii nr. 2.120/662/1999 privind incadrarea in grupa II de munca a unor locuri de munca si activitati din cadrul Societatii Comerciale "Aerostar" - S.A. Bacau, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 508 din 20 octombrie 1999;

n) orice alte dispozitii contrare prezentei hotarari.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NASTASE

Contrasemneaza:

Ministrul muncii
si solidaritatii sociale,
Marian Sarbu

Ministrul sanatatii si familiei,
Daniela Bartos

0	1	2	3	4	5	6	7	8

DIRECTOR,
.....

SINDICAT,
.....

REPREZENTANT CSSM,
.....

ANEXA 3

FISA

de evaluare pentru incadrarea in conditii deosebite a locurilor
de munca prin aplicarea criteriilor prevazute
la art. 2 alin. (1) lit. a) si c)

Nr c r t	Locuri de munca		Noxe profesionale ce depasesc limitele admisibile		Efectele asupra starii de sanatate		Con- cluzii
	Sectie, atelier	Numarul de anagajati	Noxa	Valoarea	Morbiditatea prin boli profesionale	Factorul (noxa) nociv incrimi- nat	
0	1	2	3	4	5	6	7

DIRECTOR,
CSSM,
.....
.....

SINDICAT,
.....

REPREZENTANT

ST

